

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

SOUHRNNÝ AKČNÍ PLÁN STRATEGIE RESTRUKTURALIZACE ÚSTECKÉHO, MORAVSKOSLEZSKÉHO A KARLOVARSKÉHO KRAJE 2017 – 2018

Příloha – Implementační zásady

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu, na základě návrhů akčních plánů zpracovaných Úřadem zmocněnce vlády pro Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj

Moravskoslezský
kraj

Ústecký kraj

KARLOVARSKÝ
KRAJ

Obsah

1. Úvod	3
2. Příprava a projednávání Akčních plánů	3
Realizační tým.....	3
Organizační struktura	4
Postup.....	6
1. Tvorba regionálních Akčních plánů	6
2. Tvorba souhrnného Akčního plánu	8
3. Naplňování Souhrnného Akčního plánu	8
4. Finanční zásady.....	10
Financování opatření Souhrnného akčního plánu.....	10
5. Monitorování realizace akčních plánů a hodnocení naplňování Strategického rámce hospodářské restrukturalizace.....	12
Monitorování Akčních plánů a Zpráva o realizaci opatření Akčního plánu.....	12
Hodnocení plnění Strategického rámce hospodářské restrukturalizace.	13

1. Úvod

Implementační zásady Akčního plánu Strategie hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje (dále jen „Implementační zásady AP“) jsou doplňkem k Implementačnímu a organizačnímu rámci, který byl jako příloha č. 2 Strategického rámce hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje schválen vládou České republiky dne 9. ledna 2017 (dále jen „Strategický rámec“).

Implementační zásady AP řeší jak fázi přípravy, tak i fázi naplňování Akčních plánů restrukturalizace a jejich respektování je nezbytnou podmínkou úspěšné realizace a zajištění jednotného postupu a kontinuity v dlouhodobém procesu restrukturalizace.

2. Příprava a projednávání Akčních plánů

Realizační tým

Zmocněnec a jeho zástupkyně

Podle usnesení vlády je zmocněnci vlády pro řešení problémů spojených s revitalizací Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje a jeho zástupkyni pro Ústecký a Karlovarský kraj (dále jen „zmocněnec a jeho zástupkyně“) uloženo připravit návrh Akčního plánu Strategie restrukturalizace Moravskoslezského kraje a návrh Akčního plánu Ústeckého a Karlovarského kraje (dále jen „návrhy Akčních plánů“) v souladu s implementačním a organizačním rámcem uvedeným ve Strategickém rámci a jejich každoroční aktualizaci a předkládat je počínaje rokem 2017 do 15. března ministryni pro místní rozvoj a ministru průmyslu a obchodu.

Zmocněnec a jeho zástupkyně plní tři hlavní role: **(1) roli mediátora** mezi různými úrovněmi realizace Strategie (vláda a ministerstva vs. regiony, zapojení tří krajů do jedné Strategie, koordinace různých aktérů v krajích), **(2) roli garanta Strategie na krajské úrovni**, který reportuje její plnění relevantním aktérům - vládě a Ministerstvu pro místní rozvoj a **(3) roli strategického řízení Výkonného týmu**. Zmocněnec a jeho zástupkyně přitom zastupují jak zájmy regionů vůči centru (znalost místních podmínek a potřeb), tak zájmy centra vůči regionům (korektní naplňování Strategie, dosahování výsledků a efektivní využívání veřejných zdrojů uvolněných pro realizaci Strategie).

Pod zmocněncem a jeho zástupkyní jsou organizačně umístěny a vybudovány Výkonné týmy (Task Force). Jedná se o týmy odborníků pod vedením kvalitního a respektovaného lídra. Výkonné týmy budou nápomocné při organizaci a průběžném řízení Strategie jako celku, budou pomáhat připravovat či koordinovat strategické intervence a jejich dílčí projekty v jednotlivých krajích. Výkonné týmy potřebují vnitřně motivované odborníky, s vysokou úrovní kompetencí (ve smyslu znalostí a dovedností) nezbytných pro realizaci Strategie. Výkonný tým bude vytvořen zvlášť pro Moravskoslezský kraj a společně pro Ústecký a Karlovarský kraj (dále jen „Výkonné týmy“). V rámci výkonných týmů jsou zmocněncem a jeho zástupkyní ustaveni garanti pro jednotlivé pilíře restrukturalizace. Ti mohou se souhlasem zmocněnce a jeho zástupkyně ustavit pracovní skupiny, které budou mít 5-7 osob a budou zahrnovat jak zodpovědné pracovníky instituce, garantující dané opatření, tak zodpovědné zástupce příslušného ministerstva, Výkonného týmu zmocněnce a jeho zástupkyně, vybrané kompetentní pracovníky krajů další relevantní odborníky¹. Jeden pracovní tým bude zpravidla pracovat na více opatřeních.

¹ V rámci využití participativních metod a budou osloven i odborníci z řad neziskových organizací, s ohledem na zaměření jednotlivých pracovních skupin a obsah řešené problematiky.

Ministerstvo pro místní rozvoj

Dále usnesení vlády ukládá ministryni pro místní rozvoj ve spolupráci s ministrem průmyslu a obchodu předkládat vládě k 31. květnu každoročně počínaje rokem 2017 na základě návrhů Akčních plánů Souhrnný akční plán Strategie restrukturalizace Ústeckého kraje, Moravskoslezského kraje a Karlovarského kraje, resp. jeho každoroční aktualizaci.

V souladu se zákonem č. 2/1969 Sb. Ministerstvo pro místní rozvoj koordinuje „činnosti ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu, včetně koordinace financování těchto činností, pokud tyto prostředky přímo nespravuje“. Vzhledem k faktu, že implementace Strategie bude jedním z nástrojů realizace regionální politiky státu, bude garantem naplňování Strategie na úrovni vlády Ministerstvo pro místní rozvoj.

Ministerstvo průmyslu a obchodu

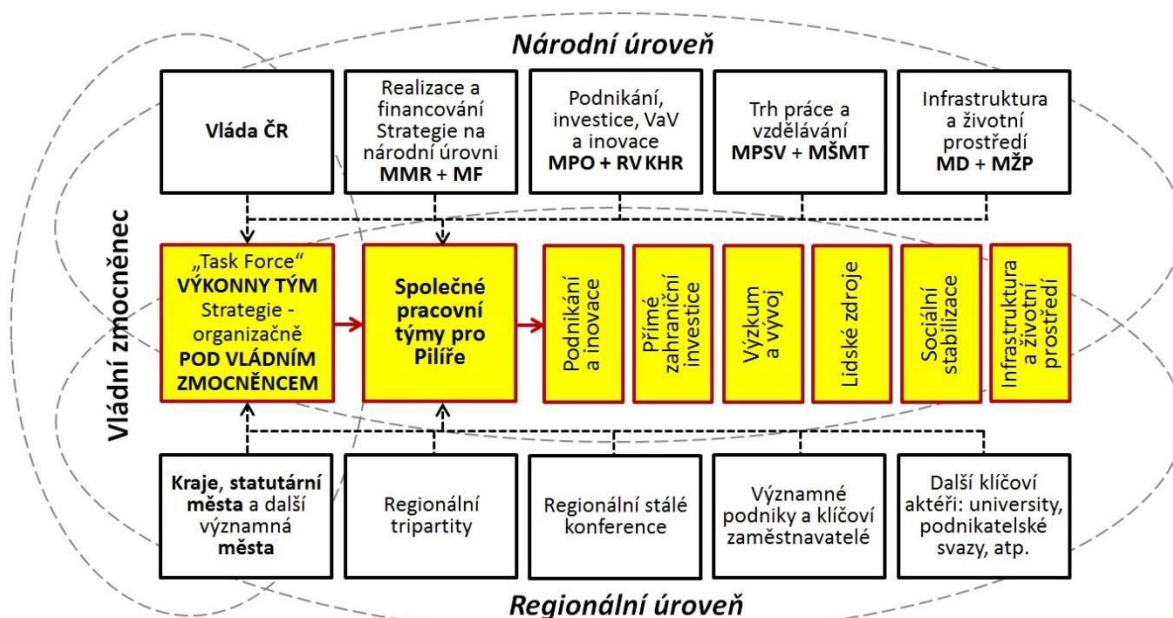
Ministerstvo průmyslu a obchodu je spolupředkladatelem Souhrnného akčního plánu s Ministerstvem pro místní rozvoj a zajišťuje aktivity spojené např. s podporou malých a středních podniků, rozvojem technologií (a inovací) a s problematikou přílivu přímých zahraničních investic.

Úřad vlády

Úřad vlády je pověřen součinností při naplňování procesních záležitostí a přenosem informací předsedovi vlády.

Organizační struktura

Má-li dojít k pozitivní změně v regionech prostřednictvím realizace Akčních plánů je nezbytná víceúrovňová spolupráce mnoha partnerů (multi-level governance), a to jak horizontálně (spolupráce ministerstev na národní úrovni + spolupráce klíčových aktérů na regionální úrovni), tak vertikálně (spolupráce mezi národní a regionální úrovní).

Na národní úrovni je nositelem Strategie, včetně Souhrnného akčního plánu, vláda ČR. Nejvyšším garantem Strategie je předseda vlády. Vedle role spojené s níže popsanou „Konferencí pro Strategii restrukturalizace“ plní předseda vlády ve vztahu k dalším členům vlády v pozici garanta především

roli iniciační pro podporu implementace procesů, které se Strategií hospodářské restrukturalizace souvisí a jsou definovány a konkretizovány v návrzích Akčních plánů formou specifických rozvojových opatření. V souladu s těmito implementačními zásadami a samotným Usnesením č. 3 vlády České republiky ze dne 9. ledna 2017 č. 3 pak prostřednictvím spolupráce s ministryní pro místní rozvoj a ministrem průmyslu a obchodu participuje též na kontrole aktualizace a naplňování Akčních plánů.

Na národní úrovni je svolávána „Konference pro Strategii restrukturalizace“ (dále jen „Konference restrukturalizace“), která se bude zabývat strategickým směřováním Strategie, vč. např. vyhodnocování a revizí Akčních plánů. Jednání Konference restrukturalizace je diskusní a konzultační nikoli schvalovací.

Oproti původnímu Implementačnímu a organizačnímu rámci Strategického rámce Strategického rámce navrhuje nesvolávat Národní dozorčí radu, a to na základě snahy o zjednodušení procesu. Všichni relevantní aktéři se setkají na platformě Konference restrukturalizace.

Konferenci restrukturalizace svolává předseda vlády nejméně 1 x ročně za účasti:

- ministrů/náměstků ministrů věcně příslušní za naplnění restrukturalizace;
- zástupců Parlamentu ČR podle klíče: z každého poslaneckého a senátorského klubu, který má členy zvolené za příslušné kraje vždy jeden zástupce z příslušného kraje delegovaný klubem (tj. za každý klub maximálně tři osoby). Tím bude zajištěna rovnost politických stran a také účast opozičních parlamentních stran, které v daném kraji získaly mandát voličů; předsedy vlády;
- zástupců regionálních stálých konferencí a rad hospodářské a sociální dohody příslušných krajů vždy tři za každou z nich, delegování na základě usnesení příslušné RSK a RHSD. V nich budou logicky obsaženi i hejtmani krajů;
- zástupců Úřadu vlády ČR;
- zmocněnce a jeho zástupkyně;
- odborných hostů a přednášejících – odborných konzultantů Úřadu zmocněnce vlády a dalších osob na základě rozhodnutí předsedy vlády.

Na regionální úrovni je garantem realizace Strategie zmocněnec a jeho zástupkyně. **Na úrovni krajů je za účelem řízení Strategie svoláváno jednání tzv. „Krajské dozorčí rady“**, ta je složená z členů Regionální stálé konference a krajské tripartity daného kraje. Toto složení garantuje zapojení zástupců krajských i obecních samospráv, sociálních partnerů, vysokých škol, zaměstnavatelských svazů apod. Jednání Krajské dozorčí rady svolává společně předseda Regionální stálé konference s předsedou krajské tripartity, a to buď po vzájemné dohodě či z podnětu zmocněnce nebo jeho zástupkyně. Jednání Krajské dozorčí rady je realizováno minimálně 2 x ročně.

Tyto krajské struktury hrají aktivní roli při implementaci Strategie, včetně Akčních plánů. Klíčoví krajští aktéři (ne jen krajští politici) plní jednak roli iniciační vůči zmocněnci a jeho zástupkyni – návrhy strategických opatření a intervencí doporučených v pracovních skupinách a platformách (s využitím Paktů zaměstnanosti, Krajským akčním plánům, Místním akčním plánům, Krajské rady pro inovace, apod.), jednak roli supervizní vůči probíhajícím a chystaným intervencím, Strategii, včetně Akčních plánů jako celku, včetně plnění cílů a dosahování výsledků Strategie jednotlivými intervencemi.

Postup

1. Tvorba regionálních Akčních plánů

Sběr návrhů opatření provádějí Výkonné týmy zmocněnce a jeho zástupkyně:

- a) elektronickým dotazníkem určeným pro odbornou veřejnost, jak na regionální, tak na národní úrovni včetně odpovědných ministerstev,
- b) prostřednictvím mediálních výzev určených široké veřejnosti,
- c) na základě osobních jednání s regionálními aktéry v rámci pracovních skupin a platform,
- d) výběrem opatření již popsaných ve Strategickém rámci nebo v zásobníku.

Pro tyto účely jsou definovány minimální požadavky na údaje, které musí předkládaný návrh obsahovat, a forma, v níž budou návrhy předkládány, viz příloha č. 1 těchto implementačních zásad.

Lze očekávat, že opatření v pracovním seznamu budou následujícího charakteru:

- Opatření, která jsou snadno realizovatelná, např. úpravou či změnou stávajících intervencí, jejich doplněním, ale i návrhem nových, a která současně mají potenciál přinést rychlé, viditelné a přesvědčivé výsledky, současně nejsou příliš kontroverzní ve smyslu dohody zúčastněných hráčů.
- Opatření, která mají potenciál výrazné změny, a to i v kratším časovém horizontu, jsou však dosti nákladná buď finančně, nebo organizačně, z hlediska vyjednávání, apod. a jejichž příprava bude trvat delší dobu.
- Opatření, která nejsou příliš nákladná, jejich výsledky mají potenciál být viditelné a přesvědčivé, ale jejichž přínosy pro vlastní změnu patrně nebudou, alespoň v krátkodobém časovém horizontu, příliš významné, a současně jsou to opatření, která není příliš složité realizovat.
- Opatření, jejichž příprava vyžaduje velké úsilí, případně také finanční náklady, mají potenciál velké změny, ale která budou přinášet výsledky až za delší čas, opatření směřovaná do středně a dlouhodobější budoucnosti, například složitější systémová opatření, apod.

Opatření budou současně rozdělena na regionální (v gesci a garanci regionálních hráčů, ne však nutně jen krajské samosprávy), a národní v gesci národních hráčů.

Jedná se o návrh pracovního seznamu opatření s anotacemi, popisujícími stručně smysl, případně i fungování daného opatření ve Strategii, a rovněž bude uvádět navrhovaného garanta/nositel opatření vznikne na základě následujících podkladů, vstupů či zdrojů:

- Opatření, již nyní popsaná ve Strategickém rámci, může navrhnout tým zmocněnce a jeho zástupkyně, případně ve spolupráci s dalšími experty.
- Návrhy opatření, buď výběrem z již popsaných ve Strategickém rámci, nebo nových, mohou být sebrány také v diskusi s regionálními hráči, a to ještě před tím, než bude Strategický rámec schválen – lze využít iniciativy týmu zmocněnce a jeho zástupkyně; návrhy je však nutno před zařazením do pracovního seznamu vytřídit a konsolidovat.
- Opatření do akčního plánu mohou navrhopvat také jednotlivé resorty, v jejichž gesci jsou jednotlivé pilíře.
- Pro případný sběr či diskusi o návrzích opatření s krajskými hráči je nezbytné stanovit minimální požadavky na údaje, které musí návrh obsahovat a formu, v níž budou návrhy předkládány.

Návrh opatření nebude využívat všech ilustrativních opatření navržených ve Strategickém rámci ani se na ně nemusí omezovat, mohou být navržena nová, s podmínkou, že z anotace bude zřejmé, jak

budou fungovat a jakým způsobem přispějí k naplnění jakých cílů Strategie restrukturalizace. Opatření (až na odůvodněné výjimky) nemají mít podobu jednotlivých projektů, nýbrž mají mít podobu programů, návrhů systémových změn, pilotních schémat, apod.

Existuje riziko, že sběr opatření v regionech, zvláště pokud bude otevřený, může vrátit Akční plán do situace před návrhem Strategického rámce. Lze očekávat, že hráči v krajích budou (i) navrhovat vlastní projekty, nikoliv opatření, neboť jednotliví hráči mají zájem právě na projektech, (ii) budou předkládat projektové nápady bez ohledu na obsah, záměr, cíle Strategie s představou, že pokud je neuplatní nyní, budou jejich návrhy zcela vyloučeny. Přidaná hodnota sběru opatření v krajích bude tedy nízká. Nelze však vyloučit, že se objeví zajímavé nápady, které bude možné transformovat do návrhů opatření.

Výběr opatření

Realizační tým za podpory výkonných týmů zmocněnce a jeho zástupkyně ohodnotí opatření podle několika kritérií a uspořádá je do skupin:

- 1) opatření, která budou navržena k dalšímu rozpracování v krátkodobém horizontu a u nichž je pravděpodobné, že jejich realizace může začít v průběhu 6-18 měsíců;
- 2) opatření, která budou navržena k rozpracování, ale jejichž příprava je možná v dlouhodobějším horizontu, bude náročná a složitá a případně bude vyžadovat další analýzy a ověřování;
- 3) opatření, která budou navržena k projednání a rozpracování později.

Realizační tým doporučí **výběr opatření (short list)** a jejich rozdělení do výše uvedených skupin. Tento seznam bude postoupen k projednání Krajským dozorčím radám. Rozpracování seznamu opatření – koncepty opatření pro Akční plán. Za rozpracování jednotlivých opatření jsou odpovědní garanti (spolu se členy pracovních skupin).

Pracovní skupina pro restrukturalizaci, příp. Meziřesortní pracovní tým (v tuto chvíli fungují pro tvorbu Strategického rámce), provede na základě doporučení MMR výběr opatření (short list) a schválí jejich rozdělení do výše uvedených skupin. PS schválí také navrhované nositele / garanty opatření a přidělení opatření nositelům se žádostí o rozpracování. Přidělení opatření garantům k dalšímu rozpracování bude uvedeno v Akčním plánu, včetně případných garantů jednotlivých pilířů Strategického rámce.

Rozpracování opatření, koncepty opatření pro Akční plán

Jednotlivá opatření budou rozpracována výkonným týmem zmocněnce a jeho zástupkyně, příslušnými guaranty a jejich pracovními skupinami (viz str. 4 těchto implementačních zásad).

Podle charakteru opatření bude rozpracování probíhat buď:

- na úrovni centrální – základní návrh s následným dopracováním pro místní podmínky na úrovni krajů;
- nebo přímo na úrovni krajů, případně jednotlivého kraje, pokud se bude jednat o specifické opatření pro jeden kraj.

Opatření budou rozpracována jako koncepty, tj. budou pro ně popsány základní parametry a mechanismy působení/fungování. Základní parametry se budou lišit podrobností rozpracování pro opatření (1) rychle zahajovaná a (2) opatření zahajovaná ve středně a dlouhodobém horizontu, viz příloha č. 1 těchto implementačních zásad.

V této fázi předloží MMR ve spolupráci se zmocněncem a jeho zástupkyně žádost o posouzení vlivu koncepce na životní prostředí.

Finalizace návrhu regionálních Akčních plánů

Zpracované koncepty budou předloženy Krajským dozorčím radám k připomínkování. Po odsouhlasení budou návrhy regionálních Akčních plánů předloženy zmocněncem a jeho zástupkyní Ministerstvu pro místní rozvoj a Ministerstvu průmyslu a obchodu. Potvrzení souhlasu s předkládanými návrhy Akčních plánů je doloženo protokolem z Krajských dozorčích rad podepsaným předsedou regionální stálé konference a krajské tripartity z každého kraje.

2. Tvorba Souhrnného Akčního plánu

Za kompletaci regionálních Akčních plánů do podoby Souhrnného Akčního plánu a jeho mezirezortní projednání zodpovídá MMR a MPO. V případě zásadních změn jsou tato ministerstva povinna prostřednictvím zmocněnce a jeho zástupkyně konzultovat tyto změny s Krajskými dozorčími radami. Po vypořádání připomínek z vnějšího připomínkového řízení jsou příslušná ministerstva povinna postoupit materiál Konferenci restrukturalizace a Radě hospodářské a sociální dohody ČR. K 31.5. příslušného roku bude Souhrnný Akční plán předložen vládě k projednání.

Po celou dobu přípravné fáze jsou svolávány zmocněncem a jeho zástupkyní koordinační porady realizačního týmu, a to minimálně 1 x za 2 měsíce.

3. Naplňování Souhrnného Akčního plánu

V rovině naplňování Souhrnného Akčního plánu je významná, v návaznosti na Organizační strukturu definovanou těmito implementačními zásadami, úloha především těchto subjektů:

Zmocněnec a jeho zástupkyně

V souladu s obecnou rolí definovanou zmocněnci a jeho zástupkyní plní tyto i ve fázi naplňování Souhrnného akčního plánu tři hlavní role: **(1) roli mediátora** mezi různými úrovněmi realizace Strategie (vláda a ministerstva vs. regiony, zapojení tří krajů do jedné Strategie, koordinace různých aktérů v krajích – především pak aktérů přímo se podílejících na implementaci opatření), **(2) roli garanta Strategie na krajské úrovni**, který průběžně reportuje její plnění relevantním aktérům – předsedovi vlády, Ministerstvu pro místní rozvoj a Ministerstvu průmyslu a obchodu a **(3) roli strategického řízení Výkonného týmu**, který se podílí na implementaci opatření a formou této participace i v této fázi průběžně získává podklady a podněty pro vyhodnocování a možnost budoucí aktualizace Souhrnného akčního plánu.

Výkonný tým se, v přímé spolupráci s nositeli projektů, které jsou realizovány v návaznosti na opatření Souhrnného akčního plánu, aktivně účastní jednání s gesčně příslušnými resorty, čímž plní významnou facilitační roli (v návaznosti na oboustrannou dohodu může jednat v jejich zastoupení). Zároveň je ve spolupráci s nositeli projektů (či v jejich zastoupení) aktivní při komplexnějších jednáních, kterých se, s ohledem na charakter opatření, účastní více jednajících stran (např. různá ministerstva, různí regionální aktéři) a nelze ve vztahu k nositeli projektu jednoznačně určit jednoho konkrétního zástupce protistrany (tím opět plní i facilitační roli při jednání). Aktivní role Výkonného týmu připadá v tomto případě v úvahu především v případě těch projektů, které svým významem mají potenciál přinášet signifikantní změnu pro rozvoj hospodářství v daném regionu (např. rozšiřování či rozvoj nových průmyslových zón, významné infrastrukturní a vědecko-výzkumné projekty apod.), mj. i s ohledem na kapacitní důvody nelze předjímat aktivní roli Výkonného týmu při jednáních souvisejících s přípravou a realizací projektů orientovaných např. na rozvoj podnikatelských aktivit konkrétního subjektu

Ve vztahu k opatřením připravených a implementovaných v přímém kontextu s Akčními plány plní zmocněnec a jeho zástupkyně zároveň roli iniciační, kdy (mj. i za využití Výkonného týmu) podněcují zainteresované aktéry (především pak potenciální konkrétní nositele projektů) k realizaci aktivit, které daná opatření umožňují realizovat.

Ministerstva

Úloha jednotlivých ministerstev při naplňování Souhrnného Akčního plánu vychází především z charakteru úkolů, které budou jednotlivým rezortům zadány k plnění v rámci usnesení, kterým vláda ČR akceptuje Souhrnný Akční plán. Ministerstva o svých aktivitách na úrovni plnění těchto úkolů průběžně informují zmocněnce a jeho zástupkyni, kteří následně (i za možnosti využití Výkonných týmů) komunikují tyto informace na regionální úrovni. Toto se týká především situace, kdy budou rezorty pověřeny např. přípravou nového dotačního programu, významnou úpravou podmínek již existujícího dotačního programu, zajištěním financování takovýchto programů apod. V těchto případech je sdílení informací se zmocněncem a jeho zástupkyní mimořádně významné především z toho důvodu, aby tito měli možnost informace o prováděných krocích průběžně komunikovat s regionálními aktéry a bylo tak zajištěno, že vznikající (upravované) programové materiály budou reálně reflektovat regionální specifika významná pro proces hospodářské restrukturalizace.

Specifickou úlohu bude na této úrovni v dlouhodobé perspektivě hrát Ministerstvo pro místní rozvoj v pozici Národního orgánu pro koordinaci, tedy centrální metodického a koordinačního subjektu pro implementaci programů spolufinancovaných z fondů Evropské unie. Pro možnost naplňování Souhrnného Akčního plánu lze předpokládat důvodnou potřebu realizace přelokací finančních zdrojů mezi existujícími operačními programy minimálně na úrovni v současné době (jaro 2017) aktuálního programového období EU 2014 – 2020. V této rovině bude Národní orgán pro koordinaci úzce komunikovat s řídicími orgány zodpovědnými za implementaci jednotlivých operačních programů, stejně tak jako se zmocněncem a jeho zástupkyní.

Minimálně jednou za čtvrt roku bude probíhat společná koordinační schůzka zmocněnce a jeho zástupkyně (za účasti Výkonného týmu), zástupců Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva průmyslu a obchodu a Úřadu vlády České republiky, která bude věnována vzájemné synchronizaci informací o postupu naplňování Souhrnného Akčního plánu. Společnou koordinační schůzku svolává zmocněnec a jeho zástupkyně. Z těchto koordinačních schůzek budou pořizovány oficiální zápisy, ve kterých budou uvedeny aktuální informace k postupu naplňování Souhrnného Akčního plánu z úrovně jednotlivých ministerstev, resp. aktuální informace k postupu naplňování úkolů, které budou jednotlivým rezortům zadány k plnění v rámci usnesení, kterým vláda ČR akceptuje Souhrnný Akční plán

Krajské dozorčí rady a krajská samospráva

Krajské dozorčí rady složené z členů Regionálních stálých konferencí a krajských tripartitní při naplňování Souhrnného Akčního plánu především roli dozorovací, kdy v návaznosti na průběžnou komunikaci se zmocněncem a jeho zástupkyní vyhodnocují soulad plnění s uzavřeným memorandem o spolupráci mezi vládou ČR a příslušným krajem při řešení Strategie hospodářské restrukturalizace a upozorňují na případné významné odchylky.

Významnou úlohu při naplňování Souhrnného akčního plánu hrají i samotné krajské samosprávy, které prostřednictvím Krajských úřadů a jejich kapacit průběžně vyhodnocují soulad realizovaných aktivit se základními rozvojovými dokumenty krajů (např. program rozvoje kraje, strategie rozvoje kraje apod.). Podobně jako v případě ministerstev pak dále úloha krajských samospráv při naplňování

Souhrnného Akčního plánu vychází z charakteru úkolů, které jim budou zadány k plnění v rámci usnesení, kterým vláda ČR akceptuje Souhrnný Akční plán (např. potřeba aktivního zapojení se do plnění konkrétních opatření).

Nositelé projektů

S respektem k obsahu opatření definovaných Souhrnným Akčním plánem bude moci široká škála subjektů realizovat projekty (např. prostřednictvím dotačních programů vymezených v rámci definovaných opatření), kterými bude hospodářská restrukturalizace naplňována. Realizace těchto projektů se bude řídit specifickými podmínkami např. právě v návaznosti na opatření vzniklých (či upravených) dotačních programů. Při přípravě a realizaci projektů mohou jejich nositelé využít facilitační a konzultační podpory Výkonného týmu zmocněnce a jeho zástupkyně (viz str. 10 těchto implementačních zásad).

4. Finanční zásady

Financování procesu přípravy a implementace

Jak vyplývá z informací uvedených ve 2. bodě těchto Implementačních zásad, významnou úlohu při přípravě a implementaci restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje hraje zmocněnec vlády a jeho zástupkyně, resp. jejich výkonné týmy. Financování činnosti zmocněnce vlády a jeho zástupkyně je v souladu s usnesením vlády č. 952 z 11. prosince 2013 a usnesením vlády č. 73 z 22. ledna 2014 zajištěno Ministerstvem průmyslu a obchodu prostřednictvím Agentury Czechinvest. S ohledem na škálu agendy spojenou s problematikou Strategie hospodářské restrukturalizace bude o rozpočet financování zmocněnce vlády, jeho zástupkyně a jejich výkonných týmů každoročně navyšována příslušná rozpočtová kapitola Ministerstva průmyslu a obchodu. Výše rozpočtu bude každoročně podléhat společnému projednání předsedy vlády České republiky a ministra průmyslu a obchodu. Tento rozpočet v sobě musí zahrnovat zajištění následujících druhů nákladů:

- náklady na činnost zástupce a jeho zmocněnkyně,
- náklady na činnost výkonných týmů,
- náklady na technicko-administrativní zajištění (pronájmy kanceláří a jiných prostor, služby, technické vybavení atd.),
- náklady na marketing a reprezentaci,
- náklady na analýzy a studie nezbytně související s procesem přípravy a implementace Strategie hospodářské restrukturalizace.

Financování opatření Souhrnného akčního plánu

Využití existujících finančních zdrojů

Pro realizaci opatření a intervencí akčního plánu Strategie by měly být v maximální míře využity prostředky stávajících programů jak národních, tak, a to zejména, evropských fondů, které pokrývají již nyní široké spektrum možných aktivit. Pokud nebude možné využít stávající prostředky přímo, např. kvůli poněkud odlišnému nastavení současných podmínek, je třeba hledat cesty jak existující programy a intervenční nástroje modifikovat, tak, aby jimi bylo možné financovat opatření na podporu restrukturalizace. Příkladem mohou být lidské zdroje, kdy je potřebná rekvalifikace na obory více žádané na trhu práce nebo v případě získávání praktických dovedností absolventů technických škol, apod.

Některá opatření, např. na podporu podnikání, na rekultivace či využití rekultivovaných ploch, mohou či budou vyžadovat vytvoření národního programu či programů, specificky zaměřených na strukturálně postižené kraje, a to v případě, kdy využití dosavadních prostředků bude nemožné.

Příkladem může být specifický program na podporu podnikání ve strukturálně postižených krajích, který se v současnosti již připravuje a který by měl být využit pro cíle restrukturalizace hospodářství. Vzhledem k potřebě věcně a časově provázaných intervencí, v nichž se bude skládat více projektů dohromady ke společnému cíli – např. podpora VaV spolupráce podniků a výzkumných organizací, podpora start-up a revitalizace městského brownfieldu – bude nutné kombinovat národní zdroje a zdroje ESIF a bude třeba pro takovou věcnou, organizační a institucionální koordinaci vytvořit podmínky.

Využití prostředků ESIF

Prostředky ESIF pokrývají široké spektrum možných aktivit a cílů, jak hospodářského rozvoje, tak sociálního začleňování a lze je využít také pro hospodářskou restrukturalizaci strukturálně postižených krajů. Vzhledem ke specifické situaci strukturálně postižených krajů lze některá opatření podpořit např. cílenými výzvami, které budou zaměřeny na konkrétní typy projektů, cílových skupin a výsledků. Znamená to, že v hranicích současného nastavení operačních programů se bude hledat možnost podpoření specifických restrukturalizačních potřeb a bude nutné navrhovat specifické programy, které se budou realizovat výzvou připravenou na míru daným krajům, samozřejmě v mezích možností daného operačního programu. Vzhledem ke koncentraci problémů ve strukturálně postižených krajích mohou takovéto specifické výzvy fungovat jako pilotní ověření rozsáhlejších národních programů, které by se poté mohly realizovat v celé ČR.

V některých případech, typicky OP PIK, který je silně zaměřen na inovace a inovativní nástroje, ale i v případě některých dalších programů, programy ve stávající podobě neumožňují některá opatření na podporu restrukturalizace financovat, buď kvůli rozporu s dikcí investičních priorit v Nařízeních, nebo kvůli zaměření českého programu. V odůvodněných případech, které je možné navrhnout až na základě podrobnějšího popisu opatření v akčním plánu, je vhodné zvažovat jiné zacílení či doplnění operačních programů specificky pro strukturálně postižené kraje. Přestože je bude nutné vyjednat s Evropskou komisí, restrukturalizace představuje závažný důvod změny, který Komise bude brát v úvahu, bude-li podpořen dostatečnými argumenty.

Dlouhodobé financování vybraných opatření Strategie

Vybraná opatření, zejména taková, která budou přinášet výsledky až po určité době a vyžadují strategické rozhodování a plánování realizace, případně návaznost na jiná opatření, musí mít zajištěny dlouhodobé finanční zdroje, které umožní předpovídat dostupnost finančních prostředků a plánování realizačních aktivit na několik let, nikoliv ad hoc dle každoročních rozpočtů. Tyto zdroje však musí být podmíněny dosahováním dílčích výsledků a prokazováním přínosů k restrukturalizaci. Subjekt, který bude zodpovědný za realizaci příslušných opatření, bude zodpovídat nikoliv pouze za technicky / formálně správnou administraci přidělených finančních prostředků, ale za dosažené výsledky.

I dlouhodobě vázané finanční prostředky tedy mohou být použity pouze v případě, kdy se podaří.

Restrukturalizace těžebních regionů

V EU se v současné době (jaro 2017) vede diskuse o koncepčním přístupu k řešení restrukturalizace těžebních regionů a v tomto kontextu se zvažuje cílená finanční podpora, která by měla pomáhat řešit dopady útlumu těžby především fosilních paliv. Tento fond může být jedním ze zdrojů pro řešení obtíží českých strukturálně postižených krajů. Česká republika se musí připravit na jednání s EK o této finanční podpoře s cílem využít jej pro potřeby strukturálně postižených krajů. Tímto úkolem je pověřeno MMR v součinnosti se zmocněncem vlády a jeho zástupkyní.

5. Monitorování realizace akčních plánů a hodnocení naplňování Strategického rámce hospodářské restrukturalizace.

Monitorování Akčních plánů a Zpráva o realizaci opatření Akčního plánu.

Monitorování je zaměřeno na jednotlivá opatření Akčního plánu. Výstupem procesu monitorování je **Zpráva o realizaci opatření Akčního plánu** (dále jen zpráva o realizaci), která se zpracovává 1x ročně, vždy k datu 31. 12. daného roku. Zpráva o realizaci Akčního plánu musí být zpracována nejpozději do 15. 3. následujícího roku. Zpráva o realizaci se předkládá Vládě ČR spolu s návrhem Akčního plánu na další rok.

Zprávu o realizaci zpracovává tým zmocněnce a jeho zástupkyně ve spolupráci s nositeli opatření/organizacemi zodpovědnými za realizaci jednotlivých opatření. Nositelé opatření poskytují na vyžádání týmu zmocněnce či jeho zástupkyně informace, data a podklady pro zpracování Zprávy o realizaci v rozsahu a členění podle požadavků zmocněnce a jeho zástupkyně.

Pro účely monitorování nastaví tým zmocněnce a jeho zástupkyně ve spolupráci s nositeli jednotlivých opatření při zahájení realizace každého opatření ukazatele či nutné informace, které je nutné zjišťovat pro účely monitorování výsledků opatření. V případě nutnosti tým zmocněnce, jeho zástupkyně a nositel příslušného opatření určí také výchozí hodnoty ukazatelů pro sledování výsledků opatření.

Monitorování je zaměřeno na sledování výsledků opatření. Požadované výsledky, resp. jejich ukazatele vycházejí z popisu opatření a jsou v nich zpravidla uváděny/stanoveny již v době přípravy daného opatření. Výsledky musí být určeny tak, aby vedly k dosažení cílů, uvedených ve Strategickém rámci. Výsledky opatření musí měřit cíle opatření – zohledňují tedy požadovanou změnu situace, nikoliv průběh/fyzické výstupy daného opatření.

Zpráva o realizaci obsahuje především následující informace:

- Přehled opatření realizovaných v předešlém roce a přehled finančních prostředků skutečně vynaložených na daná opatření v členění jednak podle pilířů Strategického rámce, jednak podle zdroje financování, a to nejméně v rozlišení zdrojů ESIF, zdrojů státního rozpočtu mimo ESIF, zdrojů krajských a zdrojů obecních rozpočtů.
- Informace o opatřeních probíhajících a o stavu jejich realizace, informace o opatřeních ukončených a souhrnné informace o plnění Akčního plánu v členění podle pilířů a strategických cílů Strategického rámce.
- Přehled výsledků, kterých bylo dosaženo v jednotlivých opatřeních Akčního plánu v předešlém roce a informaci o tom, jak tyto výsledky přispěly k naplnění cílů daného opatření.
- Informaci o postupu realizace Strategického rámce hospodářské restrukturalizace prostřednictvím Akčních plánů – informaci o naplňování cílů příslušného strategického cíle Strategického rámce:

- Informaci o postupu naplňování cílů Strategického rámce a o dosažených výsledcích na základě ukončených intervencí nebo intervencí probíhajících v předešlém roce.
- Informaci o plánovaném naplňování cílů a o plánovaných výsledcích na základě probíhajících a plánovaných intervencí, na rok, v němž je Zpráva o realizaci předkládána a na další rok.
- Informace o naplňování strategických cílů na základě indikátorů, uvedených ve Strategickém rámci. V případě, kdy je jednotlivé opatření (jeho cíle) měřeno stejně či podobně jako cíl strategického rámce, bude uveden také příspěvek daného opatření k naplnění příslušného strategického cíle s využitím ukazatelů uvedených ve Strategickém rámci u příslušného strategického cíle.
- Informace o návaznosti/spolupůsobení či naopak o nedostatcích v návaznosti těch opatření Akčního plánu, která na sebe mají navazovat nebo se navzájem podmiňují a informace o koordinaci opatření mezi jednotlivými nositeli opatření.
- Informaci o rizicích, překážkách a nedostatcích realizace.

Zpráva o realizaci zahrnuje rovněž souhrn doporučení pro realizaci Akčního plánu v daném a následujícím roce. V případě, že se zpracovávají specifická hodnocení, zahrnuje zpráva o realizaci také hlavní závěry a doporučení z těchto hodnocení. Zpráva o realizaci může zahrnovat také závěry analýz, apod., ze kterých mohou vyplývat závěry pro zaměření opatření v dalších letech a návrhy na aktualizaci Strategického rámce.

Pro účely monitorování a sledování realizace může tým zmocněnce a jeho zástupkyně připravovat či zadávat zpracování analýz, které budou zaměřeny na dílčí problémy realizace či dílčí problémy postupu restrukturalizace. Analýzy mohou být rovněž zaměřeny na získání podkladů a informací pro přípravu nových opatření nebo pro aktualizaci stávajících opatření.

Zprávy o realizaci předkládá zmocněnec a jeho zástupkyně Krajským dozorčím radám, Konferenci pro restrukturalizaci a prostřednictvím MMR a MPO vládě ČR.

Hodnocení plnění Strategického rámce hospodářské restrukturalizace.

Hodnocení Strategického rámce (z něhož se odvíjejí jednotlivé Akční plány) se zpracovává jako tzv. „průběžné hodnocení“, nejméně jednou za tři roky. Poprvé se zpracovává ve druhé polovině r. 2019 a na počátku r. 2020 tak, aby se závěry a zjištění z hodnocení mohly zapracovat do Zprávy o realizaci Akčních plánů v r. 2020.

Hodnocení se zaměřuje především na:

- Postup dosahování strategických cílů Strategického rámce, a to měřený jak prostřednictvím ukazatelů, které jsou ve Strategickém rámci uvedeny, tak prostřednictvím dalších informací, vč. informací kontextových a ukazatelů dodatečných, které ve Strategickém rámci nejsou uvedeny.
- Organizační a institucionální zajištění realizace Akčních plánů, spolupráci jednotlivých aktérů při realizaci, a to jak na spolupráci na národní úrovni, na spolupráci národní a krajské úrovně a na spolupráci aktérů v krajích.

- Identifikaci nedostatků a překážek realizace Akčních plánů a na příklady dobré praxe, které by se měly rozšířit.
- Návrh aktualizace Strategického rámce a na doporučení pro realizaci Akčních plánů v dalších letech a na koordinaci jednotlivých opatření.

Klíčovými pro hodnocení vždy budou otázky typu:

- Jak se daří měnit strukturu hospodářství strukturálně postižených krajů?
- Jak jednotlivá opatření přispívají ke strategickým cílům?
- Jaké změny jednotlivá opatření působí?
- Jak jednotlivá opatření spolupůsobí k naplnění strategických cílů?
- Jak se daří koordinovat realizaci jednotlivých opatření?
- Jak se daří spolupráce různých úrovní a různých aktérů při realizaci Akčních plánů?“

Za zpracování hodnocení je zodpovědný tým zmocněnce a jeho zástupkyně. O zpracování hodnocení rozhoduje zmocněnec a jeho zástupkyně (ve vzájemné koordinaci) samostatně. Hodnotící zprávy jsou zpracovány buď týmem zmocněnce a jeho zástupkyně, nebo externími hodnotiteli, možná je i kombinace těchto metod. Hodnotící zprávy jsou vstupem pro aktualizace Strategického rámce a pro aktualizaci Akčních plánů.

Dle potřeby může zmocněnec či jeho zástupkyně rozhodnout o zpracování zvláštního průběžného hodnocení zaměřeného na určité dílčí téma hospodářské restrukturalizace a Strategického rámce či realizace Akčních plánů. Toto zvláštní průběžné hodnocení se může zpracovat kdykoliv, i mimo obvyklou periodu průběžných hodnocení. Jeho výstupy a doporučení se zapracují do obvyklých průběžných hodnocení. Zvláštní průběžné hodnocení může být zpracováno také za jeden nebo dva kraje. Toto hodnocení nemusí mít v každém kraji stejné zadání a může zohledňovat krajské zvláštnosti.

Pro účely hodnocení a pro účely sledování přínosů Akčních plánů k naplnění Strategického rámce a jeho strategických cílů může tým zmocněnce a jeho zástupkyně připravovat či zadávat zpracování analýz, které budou zaměřeny na získání informací o hospodářství krajů a jeho změnách, na získání kontextových informací restrukturalizace (např. vliv národní, globálních či evropských událostí na podmínky a záměry hospodářské restrukturalizace, nebo na dílčí problémy jednotlivých pilířů). Analýzy mohou být rovněž zaměřeny na získání podkladů a informací pro aktualizaci Strategického rámce a pro přípravu nových Akčních plánů.

Výsledky, závěry a doporučení hodnocení plnění Strategického rámce hospodářské restrukturalizace se předkládají Krajským dozorčím radám, Konferenci pro restrukturalizaci a prostřednictvím MMR Vládě ČR.